

Státní oblastní archivy

- Historický vývoj
- Funkce a kompetence
- Státní oblastní archivy v Čechách
- Zemský archiv v Opavě
- Moravský zemský archiv

Státní oblastní archivy (SOA)

- Státní oblastní archiv v Praze
- Státní oblastní archiv v Třeboni
- Státní oblastní archiv v Plzni
- Státní oblastní archiv v Litoměřicích
- Státní oblastní archiv v Zámrsku
- Zemský archiv v Opavě
- Moravský zemský archiv

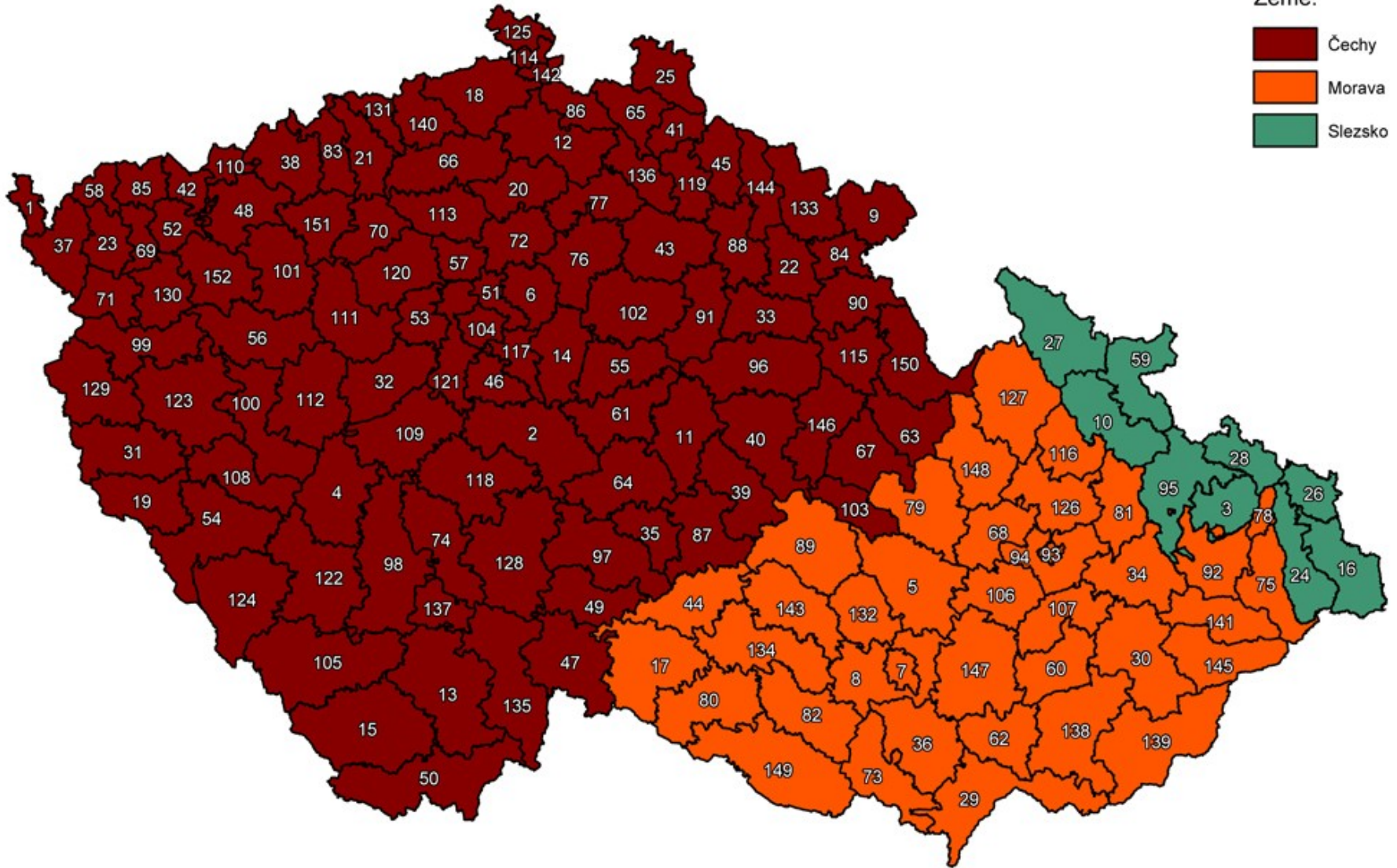
Historický vývoj

- působnost SOA
  - obvykle shodné s územím jednotlivých krajů
  - uchovávají archiválie vzniklé z činnosti
    - krajských a oblastních orgánů, organizací, orgánů nacistické okupační správy, dobrovolných organizací, správy státních i soukromých velkostatků (včetně rodinných archiválií původních vlastníků), národních výborů a jejich zařízení, družstevních organizací, podniků státních lesů, církevních institucí, aj.
    - MZA a ZAO ukládají také archiválie vzniklé z činnosti orgánů, organizací, zařízení a institucí s působností pro zemi Moravskou či Moravsko-slezskou a pro Slezsko
- ➔ výjimka vyplývající z historického vývoje MZA a ZAO, jež vznikaly postupně ze starších základů

Územní členění v roce 1921

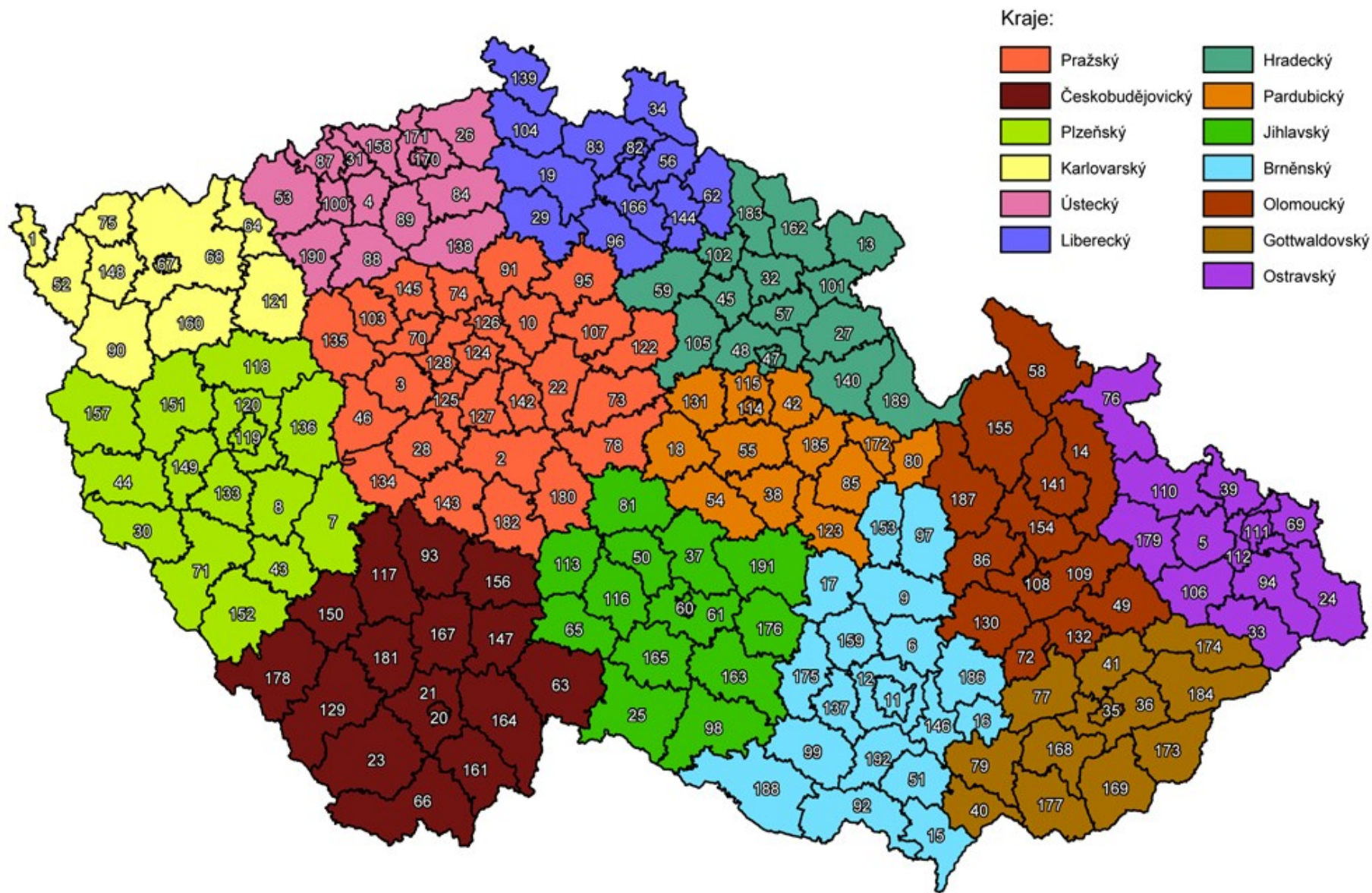
Země:

- Čechy
- Morava
- Slezsko

Územní členění v roce 1950

Historický vývoj

- bezprostředními předchůdci státních oblastních archivů byly krajské archivy
  - na Moravě byly krajské archivy vytvořeny ze zemských archivů
- krajské archivy
  - po roce 1949 zakládány jako zařízení krajských národních výborů
  - přebíraly do své péče archiválie vzniklé z činnosti politické a finanční správy a justice I. a II. instance, fondy řeholních institucí, církevní matriky do roku 1870, archivní celky uložené v ústředních archivech nebo u původců či jejich následovníků
- státní archivy
  - po roce 1954 se krajské archivy staly státními archivy podřízenými MV
    - řízení městských či místních a vznikajících okresních či podnikových archivů převzala krajská archivní oddělení podřízená krajským správám MV
  - v roce 1956 jako 2. oddělení státních archivů začleňovány archivy zemědělsko-lesnické
    - vznikaly po roce 1945 jako oblastní depozitáře, do nichž byly soustřeďovány archivy konfiskovaných a znárodněných velkostatků a rodinné písemnosti bývalých majitelů
      - u některých základem bohaté šlechtické archivy s depozitáři
  - v roce 1956 přebírají do operativní správy biskupské, kapitulní a jiné fondy katolické církve

Historický vývoj

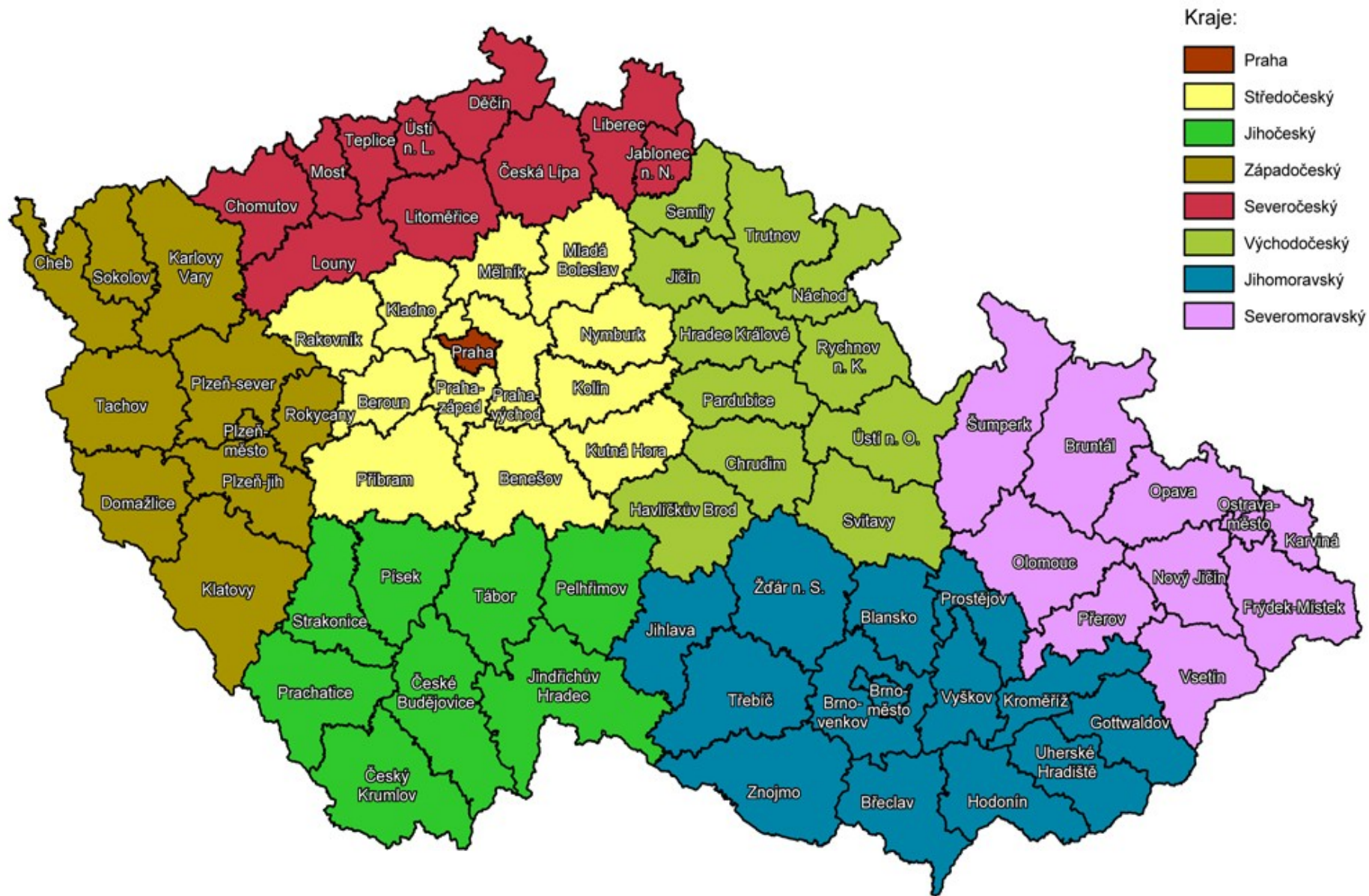
- na základě reorganizace územního členění státu v roce 1960 vzniklo nové krajské zřízení
  - ve spojených krajích se sloučily v jeden celek i dříve samostatné archivy
  - vznik sedmi krajů

sedm státních archivů

Územní členění v roce 1961

Historický vývoj

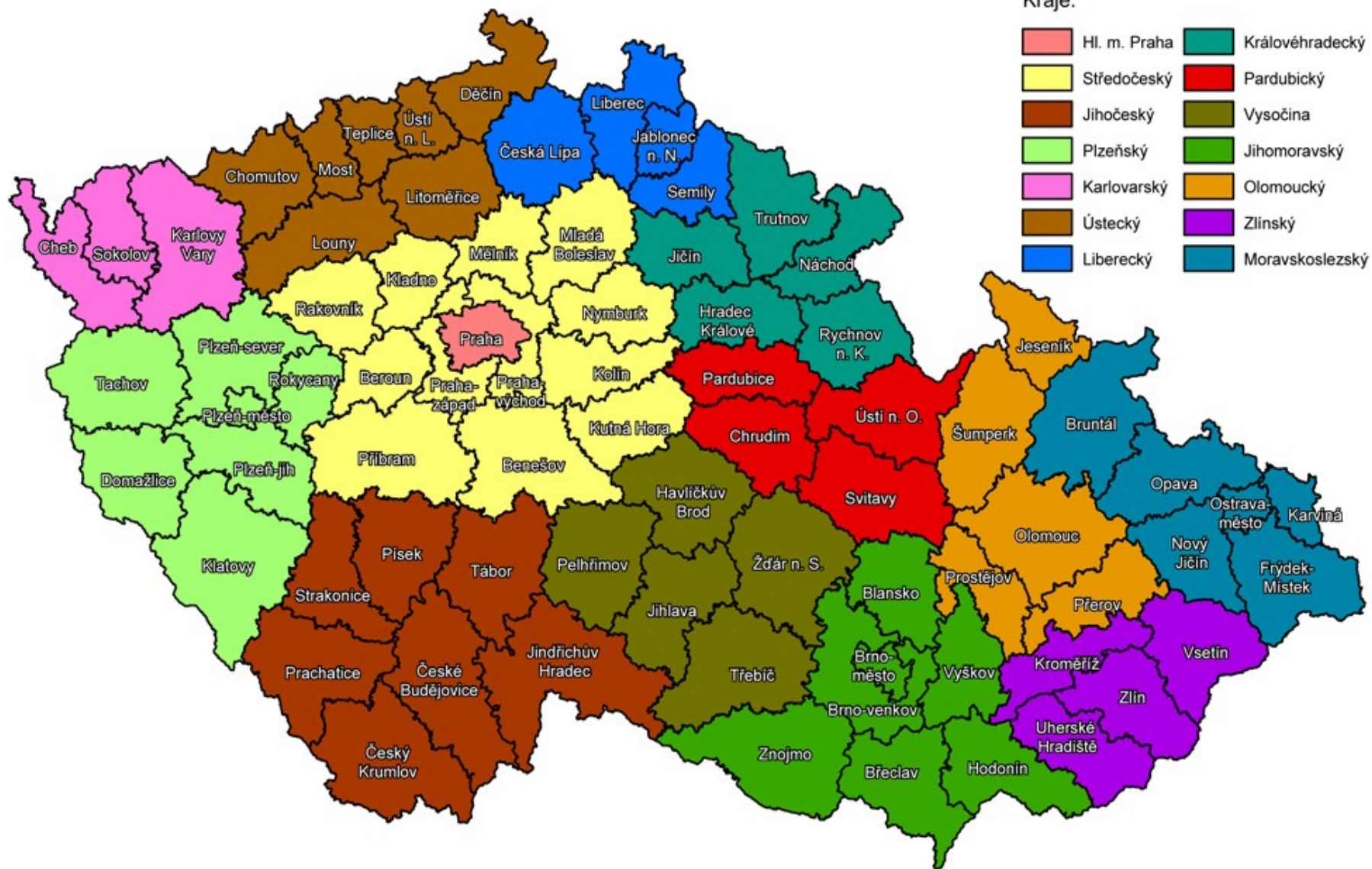
- **od roku 1954 státní archivy**

- v roce 1966 převzaly metodické řízení okresních, městských a podnikových archivů
- zřízeny fotografické a konzervátorské dílny
- v polovině 70. let 20. století zřízena 3. oddělení státních archivů, tzv. hospodářská či průmyslová
- od roku 1974 byl pozměněn název dle zákona, přidáno označení „oblastní“

- **od roku 1974 státní oblastní archivy**

- pestrost jejich fondů odpovídá jejich vývoji
- MZA a ZAO
  - archiválie spravují navíc archiválie vzniklé z činnosti zemských správních, samosprávních a nejrůznějších ostatních složek
- fondy vzniklé z činnosti orgánů, organizací a zřízení krajské a oblastní správy (krajské úřady, krajské vlády, krajské soudy, krajské národní výbory, horní komisariáty, revírní báňské úřady, státní zastupitelství, obchodní a živnostenské komory a katastry, staré církevní matriky)
- rodinné fondy a fondy velkostatků (zemědělsko-lesnické, správa státních lesů)
- fondy organizací hospodářského charakteru
- fondy církevních institucí (biskupství, kapituly, kláštery)
- osobní pozůstalosti
- sbírky fotodokumentace, tiskovin, patentů, nařízení, pečeti a jiných typů archiválií

Územní členění v roce 2005

Státní oblastní archivy

- správní úřady, řízené přímo ministerstvem
- organizační složky státu
- vnitřní organizační jednotku tvoří okresní archivy, uvedené v příloze č. 4 zákona č. 499/2004 Sb.
- správní obvody vymezeny územím krajů od 1. ledna 2000:
  - Státní oblastní archiv v Praze
    - Středočeský kraj a území hlavního města Prahy
  - Státní oblastní archiv v Třeboni
    - Jihočeský kraj
  - Státní oblastní archiv v Plzni
    - Karlovarský a Plzeňský kraj
  - Státní oblastní archiv v Litoměřicích
    - Liberecký a Ústecký kraj
  - Státní oblastní archiv v Zámrsku
    - Královéhradecký a Pardubický kraj
  - Zemský archiv v Opavě
    - Moravskoslezský a Olomoucký kraj
  - Moravský zemský archiv v Brně
    - Jihomoravský kraj, Vysočina a Zlínský kraj

Karlovarský

Ústecký

Liberecký

Králové-
hradecký

Praha

Středočeský

Pardubický

Moravsko-
slezský

Plzeňský

Vysočina

Olomoucký

Jihočeský

Zlínský

Jihomoravský

Státní oblastní archiv

- **kontroluje výkon spisové služby**
  - u organizačních složek státu s působností na území kraje, okresu nebo obcí a u jimi zřízených příspěvkových organizací
  - u orgánů územních samosprávných celků, organizačních složek, příspěvkových organizací a jiných právnických osob
  - u státních podniků, vysokých škol, škol a právnických osob zřízených zákonem s výjimkou těch u kterých tuto činnost vykonává Národní archiv, a těch, které si zřídily specializované archivy
- **provádí výběr archiválií**
  - ve skartačním řízení a mimo skartační řízení u všech výše uvedených původců
  - mimo skartační řízení
    - u zřizovatelů soukromých archivů, podnikatelů zapsaných v obchodním rejstříku, u politických stran, politických hnutí, občanských sdružení, odborových organizací apod.
    - u dokumentů nabídnutých ČR darem nebo ke koupi a u dokumentů nalezených nebo u dokumentů vlastníků, kteří o to požádají
- **rozhoduje o podání badatele**
- **ukládá sankce**
- **umožňuje za podmínek stanovených v zákoně nahlížet do uložených archiválií**
- **vede příslušnou evidenci archiválií podle zákona**

Státní oblastní archiv

- **v oblasti péče o archiválie**

- pečuje o archiválie převzaté od původců
- poskytuje vlastníkům archiválií bezplatné odborné informační a poradenské služby
- plní úkoly oblastního a okresního vědeckovýzkumného pracoviště na úseku archivnictví, pomocných věd historických a regionální historie, přičemž spolupracuje s ostatními archivy a rozvíjí styky s vědeckými, kulturními, školskými a dalšími institucemi za účelem výměny zkušeností v odborných otázkách, ve vědeckém bádání a kulturně výchovném, hospodářském a vlastivědném využívání archiválií
- vyhledává v uložených archiváliích dokumenty pro potřeby správních úřadů a ostatních organizačních složek státu, orgánů samosprávných celků, právnických a fyzických osob, pořizuje výpisy, opisy a kopie
- vykonává vydavatelskou a publikační činnost v oboru archivnictví a spisové služby, dějin správy, pomocných věd historických a historie
- provádí inventuru archiválií vyhlášenou ministerstvem
- provádí konzervaci a restaurování archiválií

Státní oblastní archiv v Praze

Archivní 4, Praha 4

24 019 archivních souborů
79 289,51 bm

Středočeský kraj a území
hlavního města Prahy

www.soapraha.cz

Státní oblastní archiv v Praze

- **Krajský archiv Pražského kraje**

- vznik v roce 1951 s depozitářem v Kutné Hoře
- počátky obtížné, chyběly ukládací prostory a základní archivní pracoviště

- **Státní archiv v Praze (od roku 1954)**

- podřízen Krajské správě MV
- v roce 1956 pověřen péčí o zrušené zemědělsko-lesnické archivy v Buštěhradě, Hořovicích, Kácově, na Konopišti, na Křivoklátě a připojeny depozitáře v Brandýse nad Labem, Ctěnicích, v Českém Brodě, na Karlštejně, ve Zbraslavi a v Poděbradech
- za padesát let archiv vystřídal 40 depozitářů na různých místech v Praze a okolí
- v roce 1960 získán objekt bývalého chorobince na Karlově v Praze, stal se centrálou na příštích 42 let

- **Státní oblastní archiv v Praze (od roku 1974)**

- v 90. letech 20. století získal SOA Praha umístění v Archivním areálu
- od roku 2002 sídlí na Chodovci
  - 12 okresních archivů Středočeského kraje

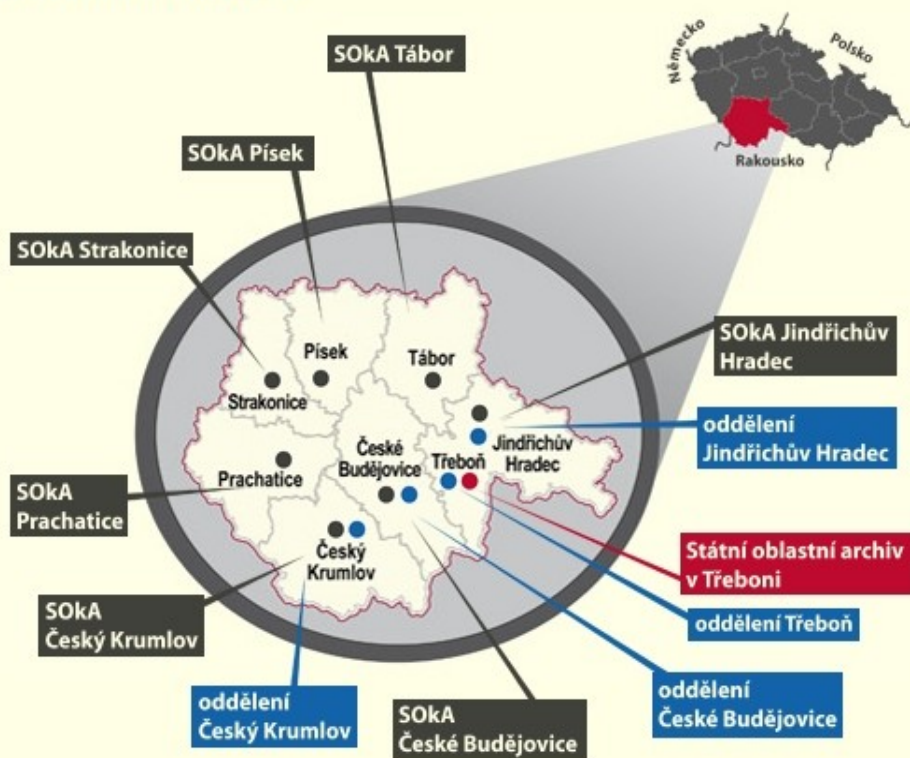

Státní oblastní archiv v Praze

- **struktura archivu**
  - I. Oddělení fondů veřejné správy
  - II. Oddělení zemědělsko-lesnických a osobních fondů
  - III. Oddělení fondů hospodářských subjektů
  - IV. Oddělení využívání archiválií a evidence Národního archivního dědictví
  - V. Ekonomické oddělení
  - VI. Oddělení péče o fyzický stav archiválií
- **pečuje o archiválie od roku 1166 do současnosti**
  - z činnosti krajských orgánů, institucí a úřadů státní a finanční správy, báňských úřadů a justičních orgánů
  - archivy šlechtických rodů a jejich velkostatků ve středních Čechách
  - fondy ekonomického charakteru vzniklé z činnosti velkých podniků a peněžních ústavů z Prahy i z průmyslové středočeské oblasti
- **vydává Středočeský sborník historický a regionální monografie**

Státní oblastní archiv v Třeboni

JIHOČESKÁ ARCHIVNÍ SÍŤ

Husova 143, Třeboň

14 566 archivních souborů
51 175,61 bm

Státní oblastní archiv v Třeboni – centrála

Jihočeský kraj

www.ceskearchivy.cz

Státní oblastní archiv v Třeboni

- **rožmberský rodový archiv**
  - v roce 1602 přesunut z Českého Krumlova do Třeboně
→ základ pozdějšího SOA
  - významným archivářem byl Václav Březan, pak spravují archiv Schwarzenberkové
  - od roku 1947 zemědělsko-lesnickým archivem
- **krajský depozitář Archivu ministerstva vnitra**
(1948 v Třeboni)
- **Krajský archiv Českobudějovického kraje** (od roku 1949)
- **Státní archiv v Třeboni** (od roku 1954)
  - v roce 1956 k němu připojeny zemědělsko-lesnické archivy v Třeboni, Českém Krumlově, na Orlíku a v Jindřichově Hradci
- **Státní oblastní archiv v Třeboni** (od roku 1974)
  - sídlí v Třeboni na zámku
    - v roce 2014 archiválie přesunuty do západního traktu bývalého Augustiniánského kláštera z důvodu jejich ochrany
    - 7 okresních archivů Jihočeského kraje

Státní oblastní archiv v Třeboni

- Centrální oddělení
  - Ekonomicko-provozní odbor
  - Oddělení pro zpřístupňování a evidenci NAD
  - Oddělení ICT a digitalizace
  - Oddělení ochrany a péče o NAD
- Archivní oddělení
  - Oddělení České Budějovice
  - Oddělení Český Krumlov
  - Oddělení Jindřichův Hradec
  - Oddělení Třeboň

archivní oddělení České Budějovice

Státní oblastní archiv v Třeboni – centrála

archivní oddělení Jindřichův Hradec

archivní oddělení Český Krumlov

Státní oblastní archiv v Plzni

Sedláčkova 44, Plzeň – centrála
Klášter u Nepomuka

15 816 archivních souborů

53 641,18 bm

Karlovarský a Plzeňský kraj

www.soaplzen.cz

- **krajský archivní depozitář** (krajská archivní úschovna)
  - v roce 1948 vytvořen v cisterciáckém konventu v Plasích
- **Krajský archiv v Plzni** (od roku 1951)
- **Státní archiv v Plzni** (od roku 1954)
  - v letech 1955–1956 přestěhován do Plzně
    - do budovy bývalé věznice plzeňského krajského soudu
  - v roce 1956 připojen zemědělsko-lesnický archiv v Horšovském Týně
  - v roce 1960 připojen Státní archiv v Kadani
    - vznikl v roce 1951 jako Krajský archiv Karlovarského kraje, původně v Lokti, pak přestěhován do Kadaně
    - v roce 1956 do něj přešel zemědělsko-lesnický archiv v Klášterci nad Ohří
  - v 60. letech 20. století zakoupeny tři objekty ve Žluticích
    - bývalé ubytovny dělníků při výstavbě přehrady – provizorium vydrželo až do roku 2006
- **Státní oblastní archiv v Plzni** (od roku 1974)
  - 2006–2009 získány prostory v Klášteře u Nepomuka, postupně sem přemístěny archiválie ze Žlutic
    - dnes 3. a 5. oddělení
      - archiv společnosti Škoda Plzeň (1802–2009)

Státní oblastní archiv v Plzni

- struktura archivu
  - 1. oddělení (fondy krajské a oblastní správy a samosprávy a osobní fondy)
  - 2. oddělení (ekonomicko-správní)
  - 3. oddělení (fondy podnikatelských a hospodářských subjektů)
  - 4. oddělení (archivních služeb a ICT)
  - 5. oddělení (zemědělsko-lesnické fondy a sbírky)
- 9 okresních archivů Karlovarského a Plzeňského kraje
- vydává sborník Západočeské archivy

Státní oblastní archiv v Litoměřicích

Krajská 1, Litoměřice – centrála
Kamýcká ul., Litoměřice

16 457 archivních souborů
50 740,71bm

Liberecký a Ústecký kraj
www.soalitomerice.cz

Státní oblastní archiv v Litoměřicích

- **krajský depozitář Archivu ministerstva vnitra v Litoměřicích** (od roku 1948)
- **Krajský archiv Litoměřice** (od roku 1950)
- **Státní archiv v Litoměřicích** (od roku 1954)
  - v roce 1956 připojeny zemědělsko-lesnické archivy v Děčíně, Libochovicích, Pátku nad Ohří, ve Frýdlantu v Čechách
  - v roce 1960 připojen Státní archiv v Jablonci nad Nisou
    - vznikl v roce 1951 jako Krajský archiv Libereckého kraje, původně v Liberci, pak přestěhován do Jablonce nad Nisou
- **Státní oblastní archiv v Litoměřicích** (od roku 1974)
  - v 90. letech získána pro archivní účely budova podnikového archivu Severočeských hnědouhelných dolů (SHD) v Mostě
  - do roku 2010 užívány prostory zámku v Žitenicích, poté fondy přestěhovány do nově rekonstruované budovy kasáren v Kamýčké ulici v Litoměřicích

Státní oblastní archiv v Litoměřicích

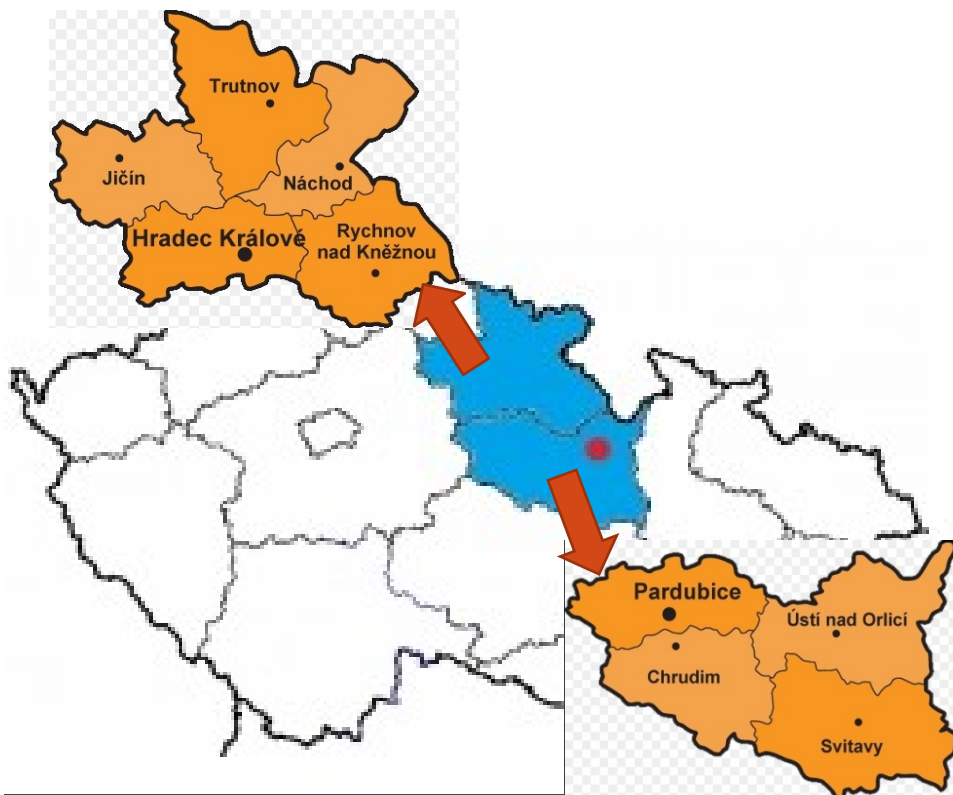
- **Struktura archivu**
  - Útvar ředitele
  - Odbor provozně ekonomický
  - Oddělení metodiky, kontroly, výběru archiválií a evidence NAD
  - Oddělení správy fondů a sbírek
  - Oddělení využívání a ochrany NAD
- **vydává**
  - Porta Bohemica. Sborník historických prací
  - Fontes Nissae. Prameny Nisy
  - Z Českého ráje a Podkrkonoší. Vlastivědná ročenka

- 10 okresních archivů
- pobočka Děčín – Podmokyly

- **Most – Velebudice**

Státní oblastní archiv v Zámrsku

Zámorsk 1, Zámorsk

25 336 archivních souborů

68 572,37 bm

**Královéhradecký
a Pardubický kraj**

www.vychodoceskearchivy.cz

Státní oblastní archiv v Zámrsku

- **Státní archiv v Zámrsku**
- vznikl v roce 1960 sloučením Státních archivů v Kuksu a Novém Studenci
  - Státní archiv v Kuksu
    - od roku 1949 archivem kraje Hradeckého
    - v roce 1956 připojeny zemědělsko-lesnické archivy v Náchodě, Chlumci nad Cidlinou (pobočky v Jilemnici a Poděbradech), v Jičíně a v Opočně
  - Státní archiv v Novém Studenci
    - od roku 1949 archivem Pardubického kraje ve Zdechovicích u Přelouče
    - od roku 1951 přestěhován do Nového Studence u Chotěboře s depozitářem v Pardubicích
    - v roce 1956 připojeny zemědělsko-lesnický archiv ve Žlebech
- **Státní oblastní archiv v Zámrsku (o roku 1974)**
  - postupné umístění všech archivních souborů v Zámrsku
    - budova zámku, předtím Nápravně výchovný ústav ministerstva vnitra
    - rozsáhlá adaptace celého areálu až v 90. letech 20. století

Státní oblastní archiv v Zámrsku

- struktura archivu
  - Ředitelství
  - Oddělení správy a zpracování archivních fondů a sbírek Zámorsk
  - Oddělení ochrany, využívání a evidence Národního archivního dědictví Zámorsk
  - Ekonomicko-provozní oddělení Pardubice
  - Oddělení archivní metodiky, předarchivní péče a správy podnikových fondů Hradec Králové
  - Odloučený depozitář Hostovice u Čáslavě
- 9 okresních archivů
- vydává Sborník prací východočeských archivů

Zemský archiv v Opavě

Moravskoslezský
a Olomoucký kraj

www.archives.cz/zao

Sněmovní 1, Opava

20 790 archivních souborů

77 468,81 bm

• **Archiv země Slezské**

- počátky sahají do 14. století
  - vznik přemyslovského opavského knížectví (zakládací privilegia, listiny)
- Slezský stavovský archiv
  - stavovské písemnosti knížectví opavského a krnovského a jejich sněmů od 16. století
  - po roce 1742 jsou zde uloženy dokumenty úřadů se zemskou působností
    - správní úřady rakouské části Slezska po prohrané válce s Pruskem
- sídlo v opavském minoritském klášteře, po roce 1800 archiv přestěhován do nového zemského domu (budova zrušené jezuitské koleje)
- od roku 1901 ustanoven první zemský archivář

• **Zemský archiv v Opavě**

- v roce 1927 vznikl jako samostatný vědecký ústav
  - v roce 1933 svěřeny archivu do péče staré zemské desky opavského a krnovského knížectví
- za protektorátu Říšským archivem pro vládní obvod Opava
  - archiv přesunut do minoritského kláštera
  - archiválie zachráněny vyvezením za město, Opava za války poničena
- po roce 1945 obnoven jako Zemský archiv v Opavě
  - delimitace zavlčených fondů do SSSR, Polska, na Slovensko
  - působnost rozšířena na celé české Slezsko a severovýchodní Moravu
  - od roku 1949 krajským archivem pro Ostravský kraj

- **Státní archiv v Opavě (od roku 1954)**
  - v roce 1956 připojeny zemědělsko-lesnické archivy v Opavě a Frýdku-Místku
  - v roce 1960 připojen Státní archiv v Janovicích u Rýmařova
    - od roku 1950 Krajský archiv Olomouckého kraje s pobočkou v Olomouci
  - do roku 1950 sídlil archiv přechodně v budově Sobkova paláce naproti minoritskému klášteru poničenému válkou
  - poté se přestěhoval zpět do opraveného zemského domu na Sněmovní ulici, kde sídlí dodnes
- **Státní oblastní archiv v Opavě (po roce 1974)**
  - po roce 1984 rekonstrukce centrály v důsledku zřícení západního křídla zemského domu, trvající více než 10 let
  - mezitím využíván opět minoritský klášter, v letech 1992–1995 vyklizen a navrácen církvi
  - od roku 1999 pronajaty prostory zámku v Bílovci
- **Zemský archiv v Opavě**
  - v roce 1990 návrat historického názvu archivu (novela archivního zákona č. 343/1992 Sb.)
  - v Olomouci dokončena nová archivní budova v roce 1995
    - opuštěn zámek v Janovicích u Rýmařova

Zemský archiv v Opavě

- Struktura archivu

- Ředitelství
- Oddělení pro správu fondů a sbírek
- Oddělení pro evidenci, využívání a ochranu fondů a sbírek
- Oddělení pro metodiku, výběr archiválií a kontrolní činnost
- Pobočka Olomouc
- Oddělení ekonomicko-provozní
- Sekretariát ředitele archivu
- Oddělení pro výpočetní techniku a informatiku
- Personalista
- Auditor

- 10 okresních archivů
- vydává
  - Opava. Sborník k dějinám města

Pobočka Olomouc
U Husova sboru 10, Olomouc

Moravský zemský archiv

Jihomoravský kraj,
Vysočina a Zlínský kraj

www.mza.cz

Palachovo náměstí 1, Brno

33 013 archivních souborů

125 018,18 bm

- **Moravský stavovský zemský archiv**
  - vznikl v roce 1839 z iniciativy stavů v Brně
    - zřízen moravským zemským sněmem a spravován moravským zemským výborem
  - jeden z nejstarších společenskovedních ústavů na Moravě
    - pověřen zkoumáním, vyhledáváním a shromažďováním pramenů k dějinám Moravy
  - od roku 1855 archivem nejvyšších zemských politických, soudních i samosprávných orgánů
  - od roku 1908 umístěn v bývalém Zemském domě na Žerotínově náměstí v Brně
  - po roce 1918 přebírá písemnosti justiční správy
  - spravuje nejcennější dokumenty k dějinám Moravy a k dějinám země Moravskoslezské
- **Archiv kraje Brněnského (po roce 1949)**

- **Státní archiv v Brně (od roku 1954)**

- v roce 1954 začleněn do sítě státních archivů
- po roce 1956 připojeny zemědělsko-lesnické archivy v Bučovicích (pobočka v Rájci – Jestřebí) a Židlochovicích.
- v roce 1960 připojen dosavadní Státní archiv v Telči
  - vznikl v roce 1951 jako Krajský archiv Jihlavského kraje
  - v roce 1956 připojil zemědělsko-lesnické archivy v Moravských Budějovicích, v Třebíči a ve Žďáru nad Sázavou
- v roce 1960 připojen dosavadní Státní archiv v Uherském Hradišti
  - vznikl v roce 1951 jako Krajský archiv pro Gottwaldovský kraj
  - v roce 1956 připojil zemědělsko-lesnický archiv v Kroměříži

Moravský zemský archiv

- **Archiv uchovává archiválie**

- zemských stavů a samosprávy moravské od roku 1310, jejichž součástí je i **soubor moravských zemských desk**
  - z let 1348–1642 (knih zemského soudu, zachycujících změny v držbě šlechtického majetku), slavnostně předaný archivu vrchním zemským soudem v roce 1931 a nařízením vlády ze dne 2. února 1998 (č. 46/1998 Sb.) uznáný po pražském Korunním archivu za druhou archivní národní kulturní památku České republiky
  - je jedinečným archivním souborem, který nemá obdobu v žádné z okolních zemí, spolu s dalšími archiváliemi od 12. století do současnosti jde o nevyčísitelné kulturní hodnoty, jedinečné doklady paměti národa, nezastupitelné jak pro dějiny Moravy, tak v širším kontextu i pro obecné evropské dějiny
- moravských, případně moravskoslezských zemských a po roce 1949 krajských orgánů politické, finanční a soudní správy
- církevní fondy včetně archivů v roce 1782 zrušených klášterů od roku 1045
- v roce 1956 se jeho součástí staly archiválie zaniklých zemědělsko-lesnických archivů
- po roce 1990 převzal z podnikových archivů privatizovaných podniků 12 km archiválií prvorepublikových průmyslových firem a podniků od znárodnění do privatizace
- svým rozsahem i významem se podstatně odlišuje od státních oblastních archivů, kam je podle platné legislativy zařazen

Moravský zemský archiv (MZA)

- centrála MZA měla vedle účelových prostor v Brně na Žerotínově nám. v Zemském domě depozitáře a pracoviště na 5 místech v Brně a dalších 13 místech v krajích Jihomoravském, Vysočina a Zlínském
- od roku 1945 usiloval o získání rozsahem dostatečných prostor, v nichž by uložené archiválie nepodléhaly zkáze a mohly bez neustálých značných nákladů na jejich konzervaci a restauraci sloužit i budoucím pokolením
- v regionu je jen málo hradů, zámků a klášterů, ve kterých neměl historický Moravský zemský archiv alespoň krátký čas své archiválie
- prostorová situace MZA byla částečně řešena získáním dalších prostor
  - v roce 1953 zámku Kunštát od ministerstva kultury (v roce 2005 jemu zpět navrácen)
  - v roce 1956 byla archivu přidělena věznice v Brně-Cejlu
- z téměř všech těchto objektů bylo nutno dovážet archiválie do studovny v centrále archivu, pouze v Třebíči, Zlíně a v zámeckém areálu Kunštát působily pobočné badatelny

Žerotínovo
náměstí

Depozitář na
Cejlu

**Bývalé
depozitáře MZA**

Zámek Kunštát

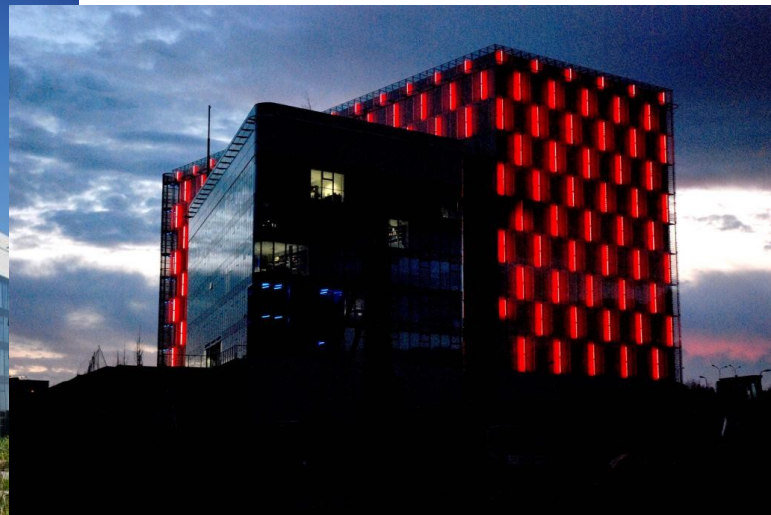
Moravský zemský archiv

- od roku 2000 byl archiv každoročně vymisťován z dosud užívaných, i když nevhodných objektů
- v roce 2002 převzal MZA jako své vnitřní organizační jednotky 15 státních okresních archivů z krajů Jihomoravského, Vysočiny a Zlínského s jejich tehdy 55 km archiválií a stal se největším archivem v republice
- v květnu 2003 rozhodlo vedení MV o výstavbě účelové budovy pro MZA
- dne 29. října 2007 byly slavnostně otevřeny nové budovy Moravského zemského archivu

Novostavba MZA je situována v komerční části kampusu Masarykovy univerzity v Brně na okraji katastru Starého Lískovce v blízkosti bohunické fakultní nemocnice. Architektonicky ladí s budovami kampusu, projektovanými v architektonickém stylu hi-tec. Komplex nových budov Moravského zemského archivu proslavilo noční osvětlení fasády, archiv je nyní svítící dominantou západního obzoru města.

Moravský zemský archiv

- Struktura archivu
  - Vedení Moravského zemského archivu v Brně
  - Kancelář vedoucího služebního úřadu
  - Oddělení předarchivní péče a ochrany archiválií
  - Oddělení využívání archiválií a knihovna
  - Oddělení evidence, správy a zpracování fondů
  - Oddělení IT a digitalizace
  - Oddělení správy budov
  - Oddělení ekonomické
- 15 okresních archivů

Použité zdroje

- BYSTRICKÝ, Vladimír a Václav HRUBÝ. *Přehled archivů ČSR*. Praha: TEPS místního hospodářství, 1985.
- ŠTARHA, Ivan. *Moravský zemský archiv v Brně: 1839–1989 : dějiny ústavu*. Znojmo: FPO, 2003.
- Webové stránky jednotlivých SOA, ZAO a MZA uvedené v prezentaci.